

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
05.07.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 02.07.2019, 12

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise, tootjale tagastamise ning taaskasutamise või kõrvaldamise nõuded ja kord ning sihtarvud ja sihtarvude saavutamise tähtajad¹

Vastu võetud 20.04.2009 nr 65
[RT I 2009, 22, 137](#)
jõustumine 01.05.2009

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
10.10.2013	RT I, 15.10.2013, 1	18.10.2013
03.04.2014	RT I, 08.04.2014, 1	11.04.2014
27.06.2019	RT I, 02.07.2019, 8	05.07.2019

Määrus kehtestatakse „Jäätmeseaduse” § 26 lõigete 3 ja 8 alusel.

§ 1. Reguleerimisala ja mõisted

(1) [Kehtetu -[RT I, 02.07.2019, 8](#)- jõust. 05.07.2019]

(1¹) Alates 15. augustist 2018. a kohaldatakse määrust jäätmeseaduse § 25 lõike 3 punktis 4 nimetatud jäätmeteks muutunud elektri- ja elektroonikaseadmetele (edaspidi *elektroonikaromud*) ja nende osadele, mille kategooriad on nimetatud määruse lisas 2.
[[RT I, 08.04.2014, 1](#)- jõust. 11.04.2014]

(2) [Kehtetu -[RT I, 08.04.2014, 1](#)- jõust. 11.04.2014]

(3) Kodumajapidamises kasutatav elektri- ja elektroonikaseade on seade, mida kasutatakse tavapäraselt kodumajapidamises, ning kaubanduses ja tööstuses, asutuses ja mujal kasutatav elektri- ja elektroonikaseade, mis oma laadi tõttu sarnaneb kodumajapidamises kasutatava elektri- ja elektroonikaseadmega. Elektri- ja elektroonikaseade, mida kasutatakse tõenäoliselt nii kodumajapidamises kui ka mujal, loetakse igal juhul kodumajapidamises kasutatavaks elektri- ja elektroonikaseadmeks.
[[RT I, 08.04.2014, 1](#)- jõust. 11.04.2014]

§ 2. Elektri- ja elektroonikaseadmete tarbijale esitatav teave elektroonikaromude kogumise tõhustamiseks

[Kehtetu - [RT I, 15.10.2013, 1](#)- jõust. 18.10.2013]

§ 3. Elektroonikaromude käitluskohtadele esitatav teave

(1) Tootja teeb elektroonikaromude käitluskohtadele iga turule lastud uut tüüpi elektri- ja elektroonikaseadme kohta hiljemalt ühe aasta möödumisel seadme turule laskmisest arvates tasuta kättesaadavaks korduskasutuse ja töötlemisega seotud teave elektroonikaromude korduskasutuseks ettevalmistamise ning keskkonnaohutu töötlemise, sealhulgas hooldusremondi, ajakohastamise, parandamise ja ringlussevõtu hõlbustamiseks.

(2) Lõikes 1 nimetatud teave sisaldab kõikide seadmeosade ja materjalide ning ohtlike ainete ja segude asukoha elektri- ja elektroonikaseadmes.

(3) Tootja teeb lõikes 1 nimetatud teabe kättesaadavaks juhendina paberil või elektrooniliselt (näiteks CD-l, DVD-l, veebilehel).

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

§ 4. Elektroonikaromude kogumise, vedamise ja tootjale tagastamise kohta esitatavad nõuded

(1) Elektri- ja elektroonikaseadme kasutaja kogub elektroonikaromud lahus muudest jäätmetest.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(2) Alates 13. augustist 2005. a turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud elektroonikaromud tuleb koguda lahus endisaegsetest elektroonikaromudest.

(3) Kui lõikes 2 nimetatud tegevus ei ole tehnilistel või majanduslikel põhjustel võimalik, peab tootja esitama „Jäätmeseaduse” § 26¹ lõike 2 alusel asutatud probleemtooteregistrile (edaspidi *probleemtooteregister*) selle metoodika kirjelduse, millest peab nähtuma, kuidas tootja tagab kohustuse täitmise elektri- ja elektroonikaseadmete puhul, mida ta ise on turule lasknud alates 13. augustist 2005. a.

(4) Tootja peab rajama kodumajapidamises kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (edaspidi *kodumajapidamiste elektroonikaromud*) kogumispunktid igasse Eesti maakonda, võttes arvesse rahvastiku tihedust ning nõuet, et elektroonikaromude üleandmine oleks elektri- ja elektroonikaseadme kasutajale võimalikult mugav. Tootja peab rajama vähemalt iga üle 3500 elanikuga kohaliku omavalitsuse territooriumile kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumispunkti.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(5) Elektroonikaromude kogumisel ja vedamisel tuleb vältida nende purunemist ja omavahelist segunemist, et seadmed oleksid korduskasutatavad võimalikult suures ulatuses ning seadmetest ei lekiks ohtlikke aineid.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(6) Elektroonikaromusid võib koguda teisiti kui määruse lisas 2 sätestatud kategooriate kaupa, kui see on majanduslikult põhjendatud. Tootja esitab probleemtooteregistrile koos jäätmekäitluskavaga sellise toimimisviisi põhjenduse ning metoodika, kuidas tagatakse selliselt kogutud elektroonikaromude käitlemise tulemuste esitamine määruse lisas 2 nimetatud kategooriate kaupa.

[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

§ 5. Elektroonikaromude tagasivõtmine

(1) Turustaja on kohustatud oma müügikoha kaudu elektri- ja elektroonikaseadme kasutajalt tasuta arvulise vastavuse alusel tagasi võtma turustatava seadmega sama liiki ja sama otstarvet täitvast seadmest tekkinud elektroonikaromu.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(1¹) Turustaja on kohustatud oma müügikohas, mille müügipind on vähemalt 400 m², elektri- ja elektroonikaseadme kasutajalt tasuta vastu võtma elektroonikaromu, mille ükski väline mõõde ei ületa 25 cm.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014, rakendatakse alates 1. maist 2014. a]

(2) Kui kodumajapidamises kasutatava elektri- ja elektroonikaseadme turustajast ei ole mööda avalikke teid 10 km raadiuses kodumajapidamiste elektroonikaromude kogumiskohta, peab tootja turustaja müügikoha kaudu füüsiliselt isikult tasuta tagasi võtma talle müüdava seadmega sama liiki ja sama otstarvet täitvast seadmest tekkinud elektroonikaromu, sõltumata sellest, kas see füüsiline isik on soetanud või soetab turustajalt samalaadse seadme.

(3) Tootja on kohustatud elektri- ja elektroonikaseadme kasutajalt kodumajapidamiste elektroonikaromud tasuta vastu võtma, sõltumata üleantavate elektroonikaromude arvust.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(4) Tootja on kohustatud turustajalt, kohalikul omavalitsuselt ning kohaliku omavalitsuse jäätmejaama halduslepingu alusel haldavalt jäätmekäitlejalt kodumajapidamiste elektroonikaromud tasuta vastu võtma, sõltumata üleantavate elektroonikaromude arvust.

(5) Tootja on kohustatud tagasi võtma kõik elektroonikaromud ka siis, kui §-s 7 nimetatud kogumise määr on saavutatud.

§ 6. Erinõue saastunud elektroonikaromude tagasivõtmise korral

(1) Tootja on kohustatud saastunud elektroonikaromu tagasi võtma.

(2) Turustaja ei ole kohustatud müügikohas vastu võtma saastunud elektroonikaromu. Turustaja võib suunata saastunud elektroonikaromu valdaja lähimasse jäätmekäitluskohta (jäätmejaama, jäätmete kogumispunkti), kus võetakse vastu elektroonikaromusid.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(3) Saastunud elektroonikaromu valdaja peab saastunud elektroonikaromu üle andma elektroonikaromu kogumispunkti, mis asub mõne jäätmekäitluskoha (jäätmejaama, jäätmete kogumispunkti) territooriumil.

(4) Elektroonikaromu, mis on saastunud ja võib seetõttu takistada edasist käitlemist, tuleb tagasivõtmisel eraldada teistest elektroonikaromudest, et vältida teiste elektroonikaromude saastumist.

(5) Saastunud elektroonikaromu tuleb esmalt puhastada saastest vastavalt sellist liiki ohtlike või tavajäätmete käitlusnõuetele. Pärast elektroonikaromu saastest puhastamist tuleb elektroonikaromu käidelda nagu teisi sama liiki elektroonikaromusid.

§ 7. Elektroonikaromude kogumise määr

(1) [Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(2) [Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(3) [Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(4) Elektroonikaromude kogumisel tuleb lähtuda järgmistest kogumise määradest:
[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

1) alates 1. jaanuarist 2016. a – vähemalt 45%;

2) alates 1. jaanuarist 2017. a – vähemalt 52%;

3) alates 1. jaanuarist 2018. a – vähemalt 59%;

4) alates 1. jaanuarist 2019. a – vähemalt 65%.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(5) Lõikes 4 nimetatud kogumise määr on konkreetse kalendriaasta protsendimäär, mis saadakse kalendriaasta jooksul kogutud elektroonikaromude massi jagamisel kolme eelmise aasta jooksul turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmete keskmise massiga aasta kohta.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

§ 8. Elektroonikaromude taaskasutamine ja ringlussevõtt

(1) Elektroonikaromude taaskasutamisel tuleb võimaluse korral eelistada nende korduskasutamist tervikseadmetena.

(2) [Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(2²) Alates 15. augustist 2018. a tagab tootja, et jooksva kalendriaasta kestel kogutud elektroonikaromusid võetakse taaskasutusse järgmiselt:

1) määruse lisas 2 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatesse 1 ja 4 kuuluvaid seadmeid vähemalt 85% ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 80% ulatuses seadmete keskmisest massist;

2) määruse lisas 2 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriasse 2 kuuluvaid seadmeid vähemalt 80% ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 70% ulatuses seadmete keskmisest massist;

3) määruse lisas 2 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriatesse 5 ja 6 kuuluvaid seadmeid vähemalt 75% ulatuses seadmete keskmisest massist ning korduskasutuseks ettevalmistatavaid ja ringlusse võetavaid seadmete komponente, materjale ja aineid vähemalt 55% ulatuses seadmete keskmisest massist;

4) määruse lisas 2 nimetatud elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriasse 3 kuuluvate seadmete ringlusse võetavaid komponente, materjale ja aineid vähemalt 80% ulatuses seadmete keskmisest massist.

[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(3) Ringlussevõtu sihtarvude arvutamisel ei võeta arvesse elektroonikaromudest eemaldatud ja ringlusse võetud patareisid ja akusid.

(4) Euroopa Liidust väljaveetavate elektroonikaromude taaskasutamist ja ringlussevõtmist võetakse arvesse lõikes 2² nimetatud sihtarvude arvutamisel ainult siis, kui tootja tõendab, et elektroonikaromud on käideldud vähemalt vastavalt jäätmeseaduse § 29 lõike 4 punkti 6 alusel kehtestatud määruse nõuetele.

[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(4¹) Lõikes 2² nimetatud sihtarve arvutatakse iga kategooria kohta eraldi.

[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(4²) Lõikes 2² nimetatud sihtarve arvutatakse protsentides, mis saadakse taaskasutamise, ringlussevõtuga või korduskasutuseks ettevalmistamisega tegelevasse käitisesse saabuvate elektroonikaromude, mida on seoses taaskasutuse või ringlussevõtuga jäätmeseaduse § 29 lõike 4 punktiga 6 sätestatud nõuete kohaselt eelnevalt töödeldud, massi jagamisel kogutud elektroonikaromude massiga.
[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(4³) Lõikes 2² nimetatud sihtarvude arvutamisel ei võeta arvesse taaskasutamisele eelnevaid toiminguid, sealhulgas sortimist ja ladustamist.
[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(4⁴) Lõikes 2² nimetatud sihtarvude arvutamiseks peab tootja või tema nimel tegutsev kolmas isik elektroonikaromude, nende osade, materjalide või ainete massi kohta arvestust, kui need väljuvad kogumiskohast (väljund), antakse üle töötlemiskohta (sisend) või lahkuvad sealt (väljund) ja kui need antakse üle taaskasutamiseks, ringlussevõtuks või korduskasutuseks ettevalmistamiseks (sisend).
[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

(4⁵) Lisaks lõikes 4⁴ sätestatule peab tootja või tema nimel tegutsev kolmas isik toodete ja materjalide arvestust, kui need väljuvad taaskasutamise, ringlussevõtu või korduskasutuseks ettevalmistamise kohast (väljund).
[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

(5) Tootja on kohustatud esitama probleemtooteregistrile metoodika, kuidas lõikes 2² nimetatud sihtarve arvutatakse.
[RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

§ 9. Elektroonikaromude kõrvaldamine

Elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud mittetaaskasutatavad jäätmed kõrvaldatakse „Jäätmeseaduse” kohaselt.

§ 10. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 11. Määruse rakendamine

(1) Tootja peab kogumispunktide asukohad viima kooskõlla § 4 lõike 4 teises lauses sätestatuga hiljemalt 9 kuu jooksul määruse jõustumisest arvates.

(2) Paragrahvi 1 lõiget 1 ja § 8 lõiget 2¹ rakendatakse 14. augustini 2018. a.

(3) Paragrahvi 5 lõiget 1¹ rakendatakse alates 1. maist 2014. a.

(4) Paragrahvi 7 lõiget 2 rakendatakse 31. detsembrini 2015. a.

(5) Paragrahvi 8 lõiget 2 rakendatakse 14. augustini 2015. a.
[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/96/EÜ elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta (ELT L 37, 13.02.2003, lk 24–39), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/108/EÜ (ELT L 345, 31.12.2003, lk 106–107); nõukogu otsus 2004/312/EÜ, millega antakse Tšehhi Vabariigile, Eestile, Ungarile, Lätile, Leedule, Slovakkiale ja Sloveeniale teatud ajutised erandid direktiivist 2002/96/EÜ elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kohta (ELT L 100, 6.04.2004, lk 33–34); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/66/EÜ, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 91/157/EMÜ (ELT L 266, 26.09.2006, lk 1–14); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.07.2012, lk 38–71).
[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]

Lisa 1 Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad (kuni 14. augustini 2018. a)
[Kehtetu -RT I, 02.07.2019, 8- jõust. 05.07.2019]

Lisa 2 Elektri- ja elektroonikaseadmete kategooriad (alates 15. augustist 2018. a)
[RT I, 08.04.2014, 1- jõust. 11.04.2014]